

KOMENTÁR KU KVALITE VODY V JAZERÁCH V KATASTRI OBCE ROVINKA

V Rovinke dňa 19.8.2021

https://www.uvzsr.sk/docs/info/kupaliska/Pripravenost_na_KS_2021.pdf
https://www.uvzsr.sk/docs/info/kupaliska/Zoznam_VUK_2021_info_pre_verejn_ost.pdf

Za kúpaciu sezónu je na Slovensku považované obdobie od 15. júna do 15. septembra, kedy sa očakáva najväčší počet kúpajúcich sa.

Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o doplnení niektorých zákonov definuje:

- Voda na kúpanie je každá tečúca alebo stojatá voda alebo jej časť, ktorú využíva veľký počet ľudí na kúpanie a v ktorej je kúpanie povolené alebo nie je kúpanie zakázané.
- Prírodné kúpalisko je vyhradená prírodná vodná plocha a s ňou súvisiace prevádzkové plochy s vybavením tvoriace neoddeliteľný celok.
- Umelé kúpalisko je krytá alebo nekrytá stavba určená na kúpanie a s ňou súvisiace prevádzkové plochy s vybavením.

Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) definuje:

*Vody vhodné na kúpanie sú tečúce alebo stojaté vody, v ktorých je kúpanie povolené alebo nie je kúpanie zakázané a v ktorých sa tradične kúpe väčší počet ľudí. Požiadavky na kvalitu vody, v ktorej je kúpanie povolené, ustanovuje osobitný predpis - **Nariadenie vlády SR č. 87/2008 Z. z. o požiadavkách na prírodné kúpaliská.***

<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/87/20080315.html>

Identifikáciu vôd vhodných na kúpanie, vytvorenie a zachovanie profilov vôd vhodných na kúpanie vykonáva Ministerstvo životného prostredia SR v spolupráci s Úradom verejného zdravotníctva SR. Vody vhodné na kúpanie vyhlasuje orgán štátnej vodnej správy. Ak vody vhodné na kúpanie nespĺňajú požiadavky na kvalitu vody ustanovené osobitným predpisom, (nariadenie vlády SR č. 87/2008 Z. z. o požiadavkách na prírodné kúpaliská) orgán štátnej vodnej správy vydá v spolupráci s orgánom na ochranu zdravia opatrenia na ich dosiahnutie.

<https://www.enviroportal.sk/agendy/obcan/kvalita-vody-na-kupanie>

Príloha č. 1 k nariadeniu vlády č. 87/2008 Z. z.

Ukazovatele kvality vody na kúpanie, ich medzné hodnoty a rozsah a početnosť kontrol kvality vody na kúpanie

Číslo ukaz.	Ukazovateľ	Symbol	Jednotka	Medzná hodnota	Frekvencia vyšetrenia
1.	Koliformné baktérie	KB	KTJ/100 ml	5 000	pred začiatkom kúpacej sezóny a počas kúpacej sezóny jedenkrát za 14 dní
2.	Escherichia coli	EC	KTJ/100 ml	500	
3.	Črevné enterokoky	EK	KTJ/100 ml	200	
4.	Rod Salmonella	S	v 100 ml	neprítomné	pred začiatkom kúpacej sezóny a dvakrát počas kúpacej sezóny
5.	Cyanobaktérie so schopnosťou tvoriť vodný kvet	CB	bunky/ml	100 000	pred začiatkom kúpacej sezóny a počas kúpacej sezóny jedenkrát za 14 dní
6.	Riasy	R	jedinice/ml	10 000	
7.	Chlorofyl a pri prevahe siníc v planktóne	Chl-a	µg/l	50	
8.	Chlorofyl a pri prevahe rias v planktóne	Chl-a	µg/l	75	
9.	Ekotoxická akútna	Tox-a	% účinku	30	pri podozrení na prítomnosť látky a pri výskyte vodného kvetu
10.	Farba	F	mg/l	20	pred začiatkom kúpacej sezóny a počas kúpacej sezóny jedenkrát za 14 dní
11.	Minerálne oleje	MO		bez zisteného filmu na hladine a bez zápachu	
12.	Reakcia vody	pH		6,0 – 9,0	
13.	Zápach	ZP		bez chemického a odpudzujúceho zápachu	
14.	Povrchovo aktívne látky	PAL-A	mg/l	0,3 bez peny	
15.	Fenoly	FN1	mg/l	0,05 bez zápachu	
16.	Plávajúce znečistenia	PZ		nezistiteľné	
17.	Priehľadnosť	PR	m	1,0	
18.	Nasýtenie vody kyslíkom	O ₂	%	> 80	
19.	Celkový dusík	N celk.	mg/l	5	pred začiatkom kúpacej sezóny a dvakrát počas kúpacej sezóny
20.	Celkový fosfor	P celk.	mg/l	0,05	
21.	Pesticídy	PL	µg/l	0,5	pri zriaďovaní kúpaliska a pri podozrení na prítomnosť látky
22.	Arzén	As	µg/l	50	
23.	Kadmium	Cd	µg/l	15	
24.	Chróm ^{VI}	Cr	µg/l	50	
25.	Olovo	Pb	µg/l	50	
26.	Ortuť	Hg	µg/l	2,0	
27.	Celkové kyanidy	CN ^{-celk.}	mg/l	0,05	

Kvalita vôd určených na kúpanie sa podľa európskych požiadaviek hodnotí ako **výborná, dobrá, dostatočná a nevyhovujúca**. Prevádzkovateľ kúpaliska je povinný na dostupnom a viditeľnom mieste sprístupňovať informácie o aktuálnej kvalite vody.

Kontrolu kvality vody na najviac využívaných prírodných vodných plochách s neorganizovanou rekreáciou budú zabezpečovať miestne príslušné RÚVZ v pravidelných dvojtyždňových intervaloch. Menšie lokality, ktoré sú na kúpanie

využívané len príležitostne počas horúcich dní a víkendov, budú RÚVZ monitorovať len orientačne (jedenkrát, max. trikrát za KS, príp. podľa aktuálnej situácie).

Zásady kúpania sa na prírodných vodných plochách

- Nevstupujte do neznámej stojatej či tečúcej vody.
- Nepreceňujte svoje schopnosti a sily, do hlbkej vody by sa mali odvážiť iba zdatní plavci a ani tí nikdy nie jednotlivo.
- Nevstupujte do vody, ktorá na základe senzorických vlastností (farba, zákal, priehľadnosť) pôsobí odpudivo.
- Nevstupujte do zelenej vody s premnoženými riasami a sinicami a nahromadeným odpadom. Deťom nedovoľte hrať sa s vysušeným vodným kvetom vznikajúcim po poklese hladín v zátokách a na brehu.
- Nekúpte sa vo vodách, kde sa zhromažďuje vodné vtáctvo a v okolí ktorých ste našli uhynuté vtáky a iné zvieratá.
- Rešpektujte označenia o zákaze kúpania sa a upozornenia v okolí vodnej plochy, na prírodných kúpaliskách dodržiavajte pokyny ich prevádzkovateľov.
- Po každom kúpaní sa čo najskôr dôkladne osprchujte a prezlečte do suchého oblečenia, po príchode domov si dôkladne vyperte plavky.

Zásady kúpania sa pre deti

- Po kúpaní sa v prírodných plochách je potrebné deti doma hneď osprchovať a použiť klasické mydlo, ktoré zabezpečí odstránenie bakteriálnej mikroflóry z kože.
- Deti do troch rokov majú mať z hygienických dôvodov plavky s priliehavou gumičkou okolo bruška a stehien.
- Deti veku primeraným spôsobom upozornite na **zákaz pitia vody počas kúpania**.
- Nikdy nenechávajte deti bez dozoru.

Kúpanie je určené pre zdravých ľudí, ktorí majú normálnu imunitu a neporušenú pokožku. Ak je pokožka poškodená, môže byť vstupnou cestou infekcie – pri kúpaní totiž nie je možné úplne vylúčiť kontakt s rôznymi druhmi mikroorganizmov.

Dňa 20. júna 2021 sa **prvýkrát čistilo dno jazera Štrčka v Rovinke**. **AKITO diving**, potápačská partia dobrovoľníkov a potápači z **Hasičský a záchranný zbor Bratislava** spojili svoje sily a za podpory Obec Rovinka a **DHZo Rovinka** "vylovili" spod vody vrecia plastových fliaš, plechoviek, gauč, stoličky, rybárske udice, pneumatiky aj z traktorov, matrace.

Rozbory povrchovej vody v Rovinke v roku 2021 – vybrané parametre

Po vyčistení jazera od množstva odpadu boli dňa 14. júla 2021 za pomoci potápačov AKITO diving odobraté aj sediment z oboch jazier – z malého jazera Štrčka a jazera Veľké Košariská v Rovinke. Rovnako boli odborne odobraté vzorky vody na rozbor povrchovej vody, ktoré boli podrobené environmentálnej analýze v odbornom laboratóriu v Prahe.

Obe jazerá v Rovinke možno zaradiť medzi prírodné jazerá bez prevádzkovateľa. Podľa katastrálnej mapy patria pozemky pod jazerom Veľké Košariská v katastri obce Rovinka v rámci Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) Žitný ostrov súkromnej spoločnosti ALAS SLOVAKIA, s.r.o.

Čo sa týka malého jazera Štrčka, spoluvlastnícky podiel pozemkov, rovnako v CHVO Žitný ostrov, patriacich obci Rovinka je 195/210 (Zápis v zmysle ust. §2 zák.SNR o majetku obcí na p.č. 800/1).

Už v roku 2020 sme vytipovali sme dve studne na začiatku obce v smere od Bratislavy. Primárnym cieľom rozborov podzemnej vody v minulom roku bolo zistiť, či nás už nezasiahlo znečistenie podzemnej vody z dôvodu veľkého množstva environmentálnych záťaží na území hlavného mesta (skládka toxického odpadu CHZJD, nelegálna skládka bývalej spoločnosti Vassal EKO, ISTROCHEM, Slovnaft...). Keďže SHMÚ mikrobiológiu nerobí respektíve nezverejňuje, bola súčasťou nášho rozboru.

Na základe poverenia Ing. Tomáša Káčera, prednostu Obecného úradu v Rovinke, a ako poslankyňa obce Rovinka a predsedníčka Komisie ochrany životného prostredia a verejného poriadku som dňa 16. augusta kontaktovala Regionálny úrad verejného

zdravotníctva v Bratislave ohľadne stanoviska a odborného posudku vhodnosti povrchovej vody v obci Rovinka na kúpanie z dôvodu potvrdeného *fekálneho znečistenia povrchovej a podzemnej vody v obci Rovinka v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov*. V protokoloch vidieť, že aj niektoré iné parametre, ktoré nie sú zahrnuté v Prílohe č. 1 k nariadeniu vlády č. 87/2008 Z. z. boli zvýšené.

Keďže sa v jazerách kúpu aj rodiny s malými deťmi, poslali sme tieto výsledky na odborné posúdenie RÚVZ BA. Odpoveď budeme zdieľať hneď ako bude obci doručená.

Toto zistenie považujeme za závažné aj z dôvodu toho, že je **od roku 1978 obec Rovinka súčasťou Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov - najväčšou zásobárňou pitnej vody so strategickými podzemnými zásobami pre značnú časť Slovenskej republiky**, a preto je nutné sa daným zhoršeným stavom povrchovej a podzemnej vody seriózne zaoberať.

Ing. Veronika Basta
Predsedníčka Komisie ochrany životného prostredia a verejného poriadku
Obec Rovinka